

Programkonferansen HAVBRUK 2012
Stavanger, 16.-18. april 2012

Foredragstittel: Dagens og morgendagens fôrråvarer – en SWOT-analyse

Forfattere: Gerd Marit Berge, Mette Sørensen, Magny Thomassen, Bente Ruyter, Bjarne Hatlen, Trine Ytrestøyl, Turid Synnøve Aas, Torbjørn Åsgård

Sammendrag:

Verdens produksjon av laks har økt fra omkring 900.000 tonn i år 2000 til over 1.500.000 tonn i dag, en økning på mer enn 70%. Norge er den største produsenten av Atlantisk laks. Veksten i lakseindustrien har ført til bekymring for miljøeffekter av oppdrett, og forbrukerne vil ha dokumentasjon på at lakseproduksjonen er trygg og bærekraftig. Fôr er den største innsatsfaktoren i produksjon av laks, og spørsmål om bærekraft i produksjonen blir ofte en diskusjon omkring bruk av fôrråvarer. Tradisjonelt har fiskemel og fiskeolje vært de viktigste ingrediensene i fiskefôr. Vekst i lakseproduksjonen har bare vært mulig fordi man har tatt i bruk alternative råvarer, særlig planteråvarer. Vi har gitt en oversikt over vanlig brukte råvarer i dag, og råvarer med potensial for framtidig bruk, og evaluert styrker, svakheter, muligheter og trusler forbundet med de ulike gruppene av råvarer. Marine råvarer, planteråvarer, mikrobielle råvarer, biprodukter fra landdyr er diskutert. Det er ventet at planteråvarer vil bli viktigere framover, og at bruk av mikrobielle råvarer og insektmel vil komme inn etter hvert som storskala produksjonsteknologi utvikles. Forskning på slik teknologi, og teknologi for oppgradering av planteråvarer, vil være viktig for å øke råvaregrunnet, og dermed gi rom for økt produksjon av fisk i oppdrett. Det er et presserende behov for å øke utnyttelsesgraden på eksisterende fiskeoljeressursene samt finne alternative kilder for de marine fettsyrene EPA og DHA, både for å dekke fiskens behov og for å bidra til at fisk fortsatt skal være en matvare rik på disse fettsyrene. I tillegg må tilgang på fosfor sikres. Det er også nødvendig å gjøre en grundig vurdering av mulighetene som ligger i bruk av GMO.

Prosjektnummer: # 900568
Prosjektleder: Torbjørn Åsgård
Prosjektansvarlig institusjon: Nofima
Samarbeidende institusjoner: SINTEF, SIK
Program/finansieringskilde: FHF